

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Základná škola Klokočova 742 Hnúšť'a
4. Názov projektu	Zvýšenie kvality vzdelávania na Základnej škole Klokočova 742 Hnúšť'a
5. Kód projektu ITMS2014+	312011S716
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub - ČITATELSKÁ GRAMOTNOSŤ
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	16.11. 2020
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	Základná škola Klokočova 742 Hnúšť'a, Hnúšť'a, Klokočova 742, 98101
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr.M.Antalová
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	https://zs1hnusta.edupage.org/

11. Manažérske zhrnutie:

Kľúčové slová :

učebné pomôcky, učebný materiál, čítanie s porozumením, dištančné vzdelávanie

Krátka anotácia :

Stretnutie členov pedagogického klubu bolo zamerané na praktické ukážky práce s textom, a to v nadväznosti na predchádzajúce stretnutie . Aktuálne sme sa venovali čítaniu s porozumením pri dištančnom vzdelávaní (teoretické východiská).

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Program zasadnutia klubu:

1. Otvorenie pedagogického klubu.
2. Praktické ukážky práce s pomôckami pre rozvoj čitateľskej gramotnosti.
3. Čítanie s porozumením pri dištančnom vzdelávaní.

4. Záver.

Otvorenie pedagogického klubu

Pedagogický klub otvorila Mgr. Miroslava Antalová. Privítala prítomných členov PgK. Upozornila na zmenu v programe zasadnutia, kde namiesto témy praktické ukážky práce s VisionBookom programu zasadnutia zaradená téma - čítanie s porozumením pri dištančnom vzdelávaní.

Praktické ukážky práce s pomôckami pre rozvoj čitateľskej gramotnosti

- Mgr. M. Antalová – Touto témou nadväzujeme na predchádzajúce stretnutie, kedy sme hovorili o príprave pomôcok a učebného materiálu na rozvíjanie čitateľskej gramotnosti.

Materiály k tejto téme predstavili a prácu s nimi prakticky predviedli Mgr. M. Antalová, Mgr. I. Katreniaková, Mgr. A. Škôrňová. Materiály sú prílohou k správe.

Čítanie s porozumením pri dištančnom vzdelávaní.

- Mgr. A. Škôrňová – Druhý stupeň základných škôl momentálne pracuje v domácom prostredí formou dištančného vzdelávania. Ani pri tejto forme vzdelávania nezabúdame na čítanie s porozumením. Metodickou pomocou pre vyučujúcich sú webináre – napr. **Čítam, teda viem**. Konkrétne v tomto webinári boli predstavené metódy na rozvíjanie čitateľskej gramotnosti s využitím medzipredmetových vzťahov; boli poskytnuté námety, ako zdokonaľovať čitateľskú gramotnosť žiakov; boli uvádzané príklady toho, že čítať sa žiaci učia na každej vyučovacej hodine; bol predstavený koncept rozvíjania čitateľskej gramotnosti a boli ponúknuté alternatívy učebných materiálov, ktoré naučia žiakov vyhľadávať a interpretovať informácie, skúmať a hodnotiť obsah textu.

Zo starších webinárov bol zaujímavý – **Sú už na druhom stupni, ale nečítajú správne. Čo s tým?** - Tento webinár obsahoval rady, ako rozvíjať čitateľské zručnosti žiakov nielen nahodinách slovenského jazyka, ale aj na ostatných predmetoch; boli predstavené konkrétne úlohy, cvičenia a texty, ktoré možno zábavnou formou využiť na čítanie s porozumením.

- Mgr. K. Veverková – Na stránke eduworld.sk sú uverejňované zaujímavé články a materiály. Bol tu uverejnený aj článok PaedDr. Jaroslavy Koníčkovej o čítaní s porozumením v čase dištančného vzdelávania. Svoje rady zhrnula do niekoľkých bodov :

- **Podrobnejšie otázky** - najčastejšie sa čítanie s porozumením precvičuje tak, že učiteľ vyberie vhodný text a potom vytvorí otázky. Môže používať otvorené, zatvorené otázky

a tiež rôzne analytické otázky, ktoré sa zameriavajú na objasňovanie vzťahov medzi jednotlivými prvkami nejakého celku. K analytickým otázkam patria :

Objasňujúce otázky – cieľ : získať doplňujúce informácie (Myslíte tým, že...? Môžete vysvetliť ako...?)

Kritické otázky - námietky (Ako viete, že...? Ako je možné, že...? Ako to súvisí s...?)

Vysvetľujúce otázky - vyžadujú interpretáciu (Čo myslíte, že to znamená? Hovoríte teda, že..?)

Príčinné otázky – hľadanie základy problému. (Čo sú hlavné príčiny? Kto to spôsobil?)

Otázky po následku - dopady problému (Ako vás to ovplyvnilo? Čo očakávate, že sa stane ďalej?)

Akčné otázky - tieto otázky motivujú k akcii (Ako budeme postupovať? Ako začneme?)

Keď učiteľ vytvorí otázky, tak pri dištančnom vyučovaní by mal myslieť na to, že niektorým slovám alebo vetám žiaci možno nebudú rozumieť, a tak by im mal priamo slová vysvetliť alebo im uviesť internetový odkaz, kde vysvetlenie môžu nájsť.

- **Diferenciácia textov** - pri dištančnej výučbe je dobré myslieť viac na zloženie žiakov v triede ako pri bežnom vyučovaní. Ináč sa môže stať, že žiak, ktorý textu nerozumie, môže úplne odmietnuť pracovať. V sťažených podmienkach je vždy lepšie, keď žiak robí aspoň niečo, akoby nemal robiť nič.
- **Využívanie grafov, tabuliek , ilustrácií, videí** – žiaci nemusia vždy pracovať len s textom, aby si precvičovali čítanie s porozumením. Treba využiť online priestor a vo väčšej miere aj ilustrácie, grafy, tabuľky, mapy, schémy, videá a podobne. Tiež je dobré, keď majú žiaci okrem internetových zdrojov a učebníc k dispozícii aj atlasy, slovníky, odborné knihy, časopisy, encyklopédie ...
- **Metóda rýchlej spätnej väzby** - napríklad metóda INSERT. INSERT je skratka anglického označenia „interactive noting system for effective reading and thinking“. Pri čítaní sa využíva systém značiek, pomocou ktorých sa žiak sústreďuje na informácie v texte. Značky udržiavajú žiakovu pozornosť a pomáhajú mu pri vnímaní jednotlivých informácií. Učia sa tak premýšľať nad textom. Žiaci počas tichého čítania porovnávajú to, čo sa dozvedia v texte s tým, čo už vedia, čo už niekde čítali, počuli alebo videli. Pre aktívnu prácu pri tichom čítaní môžeme využívať na označenie myšlienok tieto symboly :

☺ TOTO SOM VEDEL(A)

+ TOTO SOM SA DOZVEDEL(A) TERAZ

_ TOTO JE INAK,AKO SOM SI MYSLEL(A)

? TOMUTO NEROZUMIEM

* TOTO JE VEĽMI DOLEŽITÉ

Metóda INSERT pomáha žiakom sústrediť sa, získať podrobné informácie z textu, analyzovať text, vyberať informácie podľa dôležitosti, prepájať známe s neznámym, formulovať informácie vlastnými slovami, vyberať najdôležitejšie informácie.

- **Rozbor textu pomocou videí , hlasových nahrávok** - žiaci nemusia vždy len písomne odpovedať na otázky. Po prečítaní textu, môžu urobiť rozbor ústne tak, že ho nahrajú na video alebo urobia zvukový záznam. Potom to pošlú učiteľovi. Taktiež učiteľ môže posilať domáce úlohy vo forme videí.
- **Práca vo dvojiciach** – vhodné pri veľkom počte žiakov. Pri online výučbe žiaci si môžu vo dvojici urobiť rozbor textu. Striedajú sa v dávaní otázok a v odpovedaní na ne.
- **Online diskusie** - v rámci diskusie jeden žiak môže byť ten, kto dáva otázky. Otázky musia byť zamerané na text, ktorý žiaci čítali. Nesmú odbiehať od témy. Ďalší žiak môže mať za úlohu zosumarizovať to, čo bolo v rámci diskusie povedané a mal by povedať aj nejaký záver, riešenie a podobne. Ďalší žiak môže byť „vyjasňovač“. To je ten, ktorý objasňuje nepochopiteľné situácie, hľadá odpovede na nejasné otázky či problémy. Snaží sa vysvetľovať to, čo je pre žiakov ešte problematické.

-

Záver a odporúčania:

Stretnutie zhodnotila vedúca klubu Mgr. M. Antalová ako prínosné, či už v tej časti praktických ukážok využitia pomôcok na vyučovaní alebo aj v časti teoretickej, keďže dištančné vzdelávanie je v súčasnosti realitou pre žiakov a učiteľov II.stupňa..

Odporúčania pre členov klubu :

- ✓ využiť materiál o čítaní s porozumením pri dištančnej výučbe žiakov na druhom stupni

- ✓ pracovať na rozvíjaní čitateľskej gramotnosti žiakov nielen na hodinách slovenského jazyka a literatúry, ale aj na ostatných vyučovacích hodinách
- ✓ pripraviť si materiály pre ďalšie stretnutie členov PgK ČIG

13. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Miroslava Antalová, koordinátor PgK ČIG
14. Dátum	16.11. 2020
15. Podpis	
16. Schválil (meno, priezvisko)	Mgr. Ľubica Henčová
17. Dátum	17.11. 2020
18. Podpis	

Prílohy:

Pracovný list č.1 : Macko Uško ide do školy (2.- 3.ročník)

Pracovný list č.2 : Ako Jožko Pletko poplietol všetko (3.ročník)

Pracovný list č.3 : Čítame s porozumením (3. – 4. ročník)

Pracovný list č.4 : Rozcvička – čitateľská gramotnosť (5. – 6. ročník)

Pracovný list č.5 : Čítacia hra na postreh (7.- 9. ročník)

Pracovný list č.6 : Čítame a tvoríme príbehy (6. – 7. ročník)

Ako Jožko Pletko poplietol všetko

Môj kamarát sa volá Jožko, ale volajú ho Pletko, lebo vždy všetko popletie. Jožko býva na sídlisku, v päťposchodovom paneláku na 3. poschodí. Jeho mamička pracuje ako predavačka v obchode a ocko pracuje na stavbe. Jožko má staršiu sestru Emku, chodí do 5. triedy. Jožko je od nej o 2 roky mladší. Doma majú ešte psíka Burka a kocúrka Murka. Burko je biely a Murko je pásikavý hnedo-čierny. Mamička mu ustavične pripomína: „Jožko, keď prídeš domov zo školy, nezabudni vyvenčiť Burka. A Murkovi daj mliečko.“

No - a čo poplietol Jožko naposledy? Keď prišiel domov zo školy, do Burkovej mištičky nalial mlieko, potom rýchlo dal na vôdzku Murka a utekal s ním von. Ľudia vonku len oči otvárali, keď ho videli...

Deti, a vy už viete, čo poplietol Jožko Pletko? Napíšte to sem:

.....

.....

Označ, či je tvrdenie správne alebo nie. Ak označíš NIE, vedľa napíš správne.

	ÁNO	NIE	Správne
Jožko chodí do 2. triedy.			
Murko je psík.			
Burko je bielej farby.			
Jožko má 1 staršiu sestru.			
Emka je štvrtáčka.			
Jožko býva na 4. poschodí.			
Mamička je kaderničkou.			
Ocko je robotníkom na stavbe.			

Čítame s porozumením**1. V tabuľke označ krížikom slovo, ktoré ukončuje vetu.**

	okná	hodinky	zrkadlo	prázdniny
Teším sa na letné				
Postavila som sa pred				
Na ruke mám nové				
V izbe sú otvorené				

2. Vyfarbi z dvojice správne slovo.

Navštívili sme starobylý: park - kaštieľ

Kaleráb je: ovocie - zelenina

Na dvore sa deti hrali: s loptou - s uterákom

Zuby si čistím: hrebeňom – kefkou

3. Daj do krúžku správne alebo nesprávne tvrdenie.

ÁNO - NIE

Vlak stojí na ulici.   ÁNO – NIE

Štvorec má tri strany.   ÁNO – NIE

Mláďa kobyly sa volá žriebätko .   ÁNO – NIE

Orol je chrobák.   ÁNO – NIE

V lese rastú huby.   ÁNO – NIE

Pracovný list 4 :   Rozcvička – čitateľská gramotnosť

Rozprávanie bukových škriatokov

Žijeme v bukových lesoch. Najradšej sa zdržujeme v blízkosti mohutných košatých rozkonárených bukov. Dokážeme rýchlo utekať, liezť po kameňoch, skákať po konároch a preskočiť zo stromu na strom. Cez deň väčšinou spíme v našich komôrkach pod koreňmi starých bukov a ožívame v noci, alebo aj cez deň, keď prší.

Keď prší, tak máme slávnosť. Vy ľudia, keď prší v lese, ste mrzutí, snažíte sa skryť pred dažďom. U nás, lesných tvorov vám neviditeľných, je to opačne. Keď prší, sme šťastnejší. Naše telo je stavané tak, že máme jemnú kožu, ktorej povrchom dýchame, a keď je vlhká, dýcha sa nám veľmi dobre. Naopak, keď je suchá, dýcha sa nám horšie a priame slnko nám škodí. Preto žijeme my – malí kamaráti bukov (voláte nás škriatkovia) – najradšej v tieni korún košatých bukov, aby na nás príliš nesvietilo slnko. Bez vlahy vydržíme len veľmi krátky čas – len niekoľko dní.

1. Kde najradšej žije bukový škriatok?

- a) v korunách stromov
- b) pod kôrou bukov
- c) v tieni korún bukov
- d) v slnečných lesoch

2. Ktoré tvrdenie o bukových škriatkoch je pravdivé?

- a) Počas dažďa prežívajú šťastie.
- b) Bez vlahy je im veselšie.
- c) Počas dažďa sú mrzutí.
- d) Bez bukov nedokážu dýchať.

3. Z textu vyplýva, že:

- a) malí kamaráti bukov celý deň iba spia.
- b) škriatkovia sa skrývajú pred dažďom.
- c) bukovým kamarátom škodí priame slnko.
- d) bukoví škriatkovia oslavujú niekoľko dní.

4. Nepravdivé tvrdenie o bukových škriatkoch je v možnosti:

- a) spia v komôrkach pod koreňmi starých bukov
- b) telo majú pokryté jemnou kožou, ktorou dýchajú
- c) najlepšie sa cítia vo vlhkom prostredí a v daždi
- d) môžeme ich vidieť v komôrkach starých bukov

5. Ktoré činnosti škriatkovia nerobia?

- a) rýchlo utekajú pred dažďom
- b) skáču po konároch
- c) preskakujú zo stromu na strom
- d) dokážu rýchlo utekať

6. Ktorá z možností nevyplýva z textu?

- a) Škriatkovia žijú bez vlahy iba niekoľko dní.
- b) Priame slnko škriatkom škodí a horšie sa im dýcha.
- c) Ľudia sa v lese počas dažďa snažia ukryť.
- d) Bukoví škriatkovia sú mrzutí obyvatelia lesov.

7. Označ správnu možnosť, ktorá vyplýva z textu.

- a) Ľuďom sa v lese dýcha horšie, keď svieti slnko.
- b) Škriatkovia sú v korunách stromov neviditeľní.
- c) Mohutné koruny bukov chránia škriatkov pred slnkom.
- d) Ľudia sa ukrývajú pred priamym slnkom pod korunami bukov.

Pracovný list č.5 :

Čítacia hra na postreh

Pokyny: Nachystaj si zvýrazňovač. Pani učiteľka bude hovoriť slová, ktoré máš zvýrazniť. Ak slovo nestihneš zvýrazniť, už sa k nemu nevracaj. Nakoniec spočítaj slová, ktoré si stihol nájsť v časovom limite.

mačka	pes	kolotoč	zmrzlina	kvet
auto	večera	smiech	počasie	svetlo
mech	škola	stolička	obklad	obväz
mama	les	stôl	ticho	ruža
okno	lietadlo	mucha	brokolica	koruna

Našiel / našla som _____ slov z _____ povedaných slov.

Čítacia hra na postreh

Pokyny: Nachystaj si zvýrazňovač. Pani učiteľka bude hovoriť slová, ktoré máš zvýrazniť. Ak slovo nestihneš zvýrazniť, už sa k nemu nevracaj. Nakoniec spočítaj slová, ktoré si stihol/stihla nájsť v časovom limite.

obrazný piktogram semienko obloha lukostreľba smetisko vykračovať
oblečenie snehuliak úložisko sviatosť znepokojenie bludisko obmieňanie
súpiska spokojnosť spolupráca odpoveď vykrojiť princezná odpočívať
kolaudácia skontrolovať súperenie smernica vykrojiť korešpondencia
šmykľavý uštipačný mikroskop oddýchnuť odkopnúť snaženie smaženie
stráženie skákanie minerálka odpovedať odlúpiť zasvietiť znetvoríť
poďakovať popadať poprášiť mincovník vykorčuľovať

Našiel / našla som _____ slov z _____ povedaných slov.

Laco akoby zvonenie pichlo na najcitlivejšom mieste. Znamky strčil pod lavicu, vyskočil a uháňal ku dverám. Prišla mu na um povinnosť. Pri delení úloh triednej samosprávy dostal na starosť zemepisné učebné pomôcky. A zemepis je tu, učiteľ každú chvíľu vojde do triedy – a mapy nikde.

Vrúti sa do kabinetu, uchytí mapu z kúta, kde ju bol pred pár dňami postavil a letí nazad.

Vydýchol si, keď učiteľa v triede ešte nebolo. Keď Lacovi na um prišiel nový učiteľ, zastal, pozrel na zvinutú mapu a zhrozil sa. Mapu má, ale stojan zabudol.

A tu už aj ktosi kričí: „A stoja? ... Kde máš stojan, trkvas?“

Hej, hej, nešťastný stojan! Už minulú hodinu preň vyhorel.

Výkrik upozornil všetkých žiakov na nebezpečnú situáciu. Veď možno, že teraz neobíde zle len Laco, ale celá trieda! Ktože sa vyzná v novom učiteľovi?

Jedni kričali: „leť po stojan, ty prázdna tekvica!“

Iní radili: „Nie, nie, už je neskoro!“

Vrkočatá Ema vykukla von dverami a zdesene zašepkala: „Už ide!“

„Tak zaves na tabuľu, možno nezbadá!“ radil horúčkovite Paľo.

„Alebo si staň ty namiesto stojana!“ vykrikoval Karol.

Poniekto sa rozchichotali, ale Laco ako zhypnotizovaný pristavil chytro stoličku a vyskočil na ňu aj s mapou. Keď ju Laco rozvinul, úplne ho zakryla.

„Pod' dolu, Laco, nevydržíš...!“ zjajkla Ema.

Hej, keby aspoň nevyplieš'ala okále na jeho biedu!

- ✓ Čo je dôkazom toho, že text je rozprávaním?
- ✓ Vypíš z textu slovesá, ktoré pomenúvajú pohyb!
- ✓ Vypíš slovesá, ktoré pomenúvajú rečové činnosti!
- ✓ V akom čase sú v rozprávaní použité slovesá? Napíš k obom časom po jednom príklade!
- ✓ Prečo nie je v celom rozprávaní použitý rovnaký čas?
- ✓ Čo v texte vyjadrujú zvolacie vety?
- ✓ Na čo sa využíva v rozprávaní priama reč? (nie na doslovnú reprodukciu reči postáv)
- ✓ Usporiadaj časti osnovy podľa následnosti deja v rozprávaní!
  - chýbajúci stojan
  - rady spolužiakov
  - tesne pred hodinou
  - získanie mapy